

МІЖНАРОДНІ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ І ВІДПОЧИНКУ НА ЛЬВІВЩИНІ

Львівщина здавна славиться своїми курортами у Трускавіці і Східниці та гірськолижними трамплінами у Славську, але зовсім мало відома як осередок сільського туризму і відпочинку. Сформувавши новий імідж регіону та нову туристичну інфраструктуру за європейськими стандартами допоможуть міжнародні програми розвитку сільського туризму і відпочинку, які розпочали свою діяльність на Львівщині.

Doc. Ya. Didyk – USUFWT

International programs of rural tourism and recreation development in Lviv region

Lviv region is long famous of its health resorts in Truskavets and Shidnytsa, mountain skiing in Slavsk. But it is unknown as a region of rural tourism and recreation. International program of rural tourism and recreation development starting in Lviv region will help to create new image of the region and to develop new infrastructure of tourism according to European standards.

Львівщина здавна славиться своїми курортами у Трускавіці і Східниці, та гірськолижними трасами у Славську. Своєю незвичайною архітектурою приваблює багатьох туристів м. Львів. Але зовсім мало відома Львівщина як осередок сільського туризму і відпочинку. Поштовхом для організації і розвитку такого виду туризму і відпочинку стали міжнародні програми, що містять проекти туристично-відпочинкового спрямування.

З січня 1998 р. на Жовківщині запроваджено трирічний проект "Сільські громади Розточчя". Цей проект фінансується Фондом розвитку Карпатського Євро регіону та Фондом "Відродження" у межах програми комплексного розвитку села. Загальна мета проекту полягає у сприянні реалізації місцевої політики реформування і відродження сіл Жовківщини через підтримку індивідуального підприємництва і громадських ініціатив, екологічний розвиток території та формування галузі сільського туризму.

Передбачені проектом заходи щодо розвитку екологічно-сприятливої туристично-відпочинкової інфраструктури на селі включають:

- підготовку осель до прийому відпочиваючих;
- навчання власників цих осель;
- відродження народних традицій і промислів;
- кредитування власників осель;
- кредитування майстрів народного промислу;
- інформаційно-рекламне забезпечення сільських місцевостей і поселень.

Власне, що стосується останнього заходу, то у Жовкві створено інформаційно туристичний центр, який веде роботу з пошуку потенційних туристів чи відпочиваючих, а також цілеспрямовану рекламу туристично-відпочинкових можливостей регіону.

З метою залучення туристів та відпочиваючих у регіон Розточчя спільно з туристичними фірмами, адміністрацією заповідних територій, туристичними клубами щорічно проводиться акція "Туристична осінь на Розточчі". В межах цієї акції проводяться навчальні шкільні екскурсії та екотуристичний зліт в с.Крехів. Окрім цього, проводяться екскурсії для експертів туризму з країн Європейської спільноти (програма TACIS).

У проєкті також заплановано низку екологічних акцій – "Село без сміття", "Чисті ріки і водойми", "Збережемо ліс", а також спеціальні семінари. Приємно відзначити, що в усіх цих запланованих проєктом акціях, бере активну участь молодь. Свій благодійний внесок зробила Львівська фірма з очищення та вивезення сміття "С&С".

У вересні 1999 р. розпочав свою роботу ще один проєкт – "Підтримка місцевого розвитку та туризму в Карпатському регіоні", що був запроваджений у чотирьох областях – Івано-Франківській, Львівській, Чернівецькій, Закарпатській. Вартість проєкту – 1,5 млн. єку, тривалість проєкту – 18 місяців.

Загальною метою проєкту є сприяння місцевому розвитку та ініціативам з туризму в даному регіоні з метою забезпечення надходження прибутків та підвищення зайнятості у селах Карпатського регіону. Для досягнення цієї мети передбачено такі заходи:

- розробка нового загального іміджу регіону та підтримка створення нових туристичних продуктів, які можна запропонувати місцевим та закордонним туристичним агенціям;
- підтримання інституційної будови туристичних асоціацій,
- підтримка місцевого розвитку малих та середніх туристичних підприємств (особливо необхідно приділити увагу сімейному туризму за допомогою навчання та мікрокредитування);
- надання консультацій обласним адміністраціям, зміцнення їх ролі в розробці державної стратегії, спрямованої на відродження туризму (фіскальна чи фінансова політика, проблеми візового контролю та транспорту);
- надання консультацій місцевим адміністраціям;
- учбові поїздки (з метою показати місцевим туристичним агенціям та адміністраторам досвід роботи ЄС у цьому напрямку);
- надання підтримки Асоціації сільського туризму (зокрема, надання підтримки журналу, що видається асоціацією, підтримка шляхом надання мікрокредитних ліній на відбудову принаймні одного показового традиційного сільського будинку, що буде використовуватися для надання туристичних послуг).

Усі ці заходи повинні перетворити в найближчій перспективі Жовківщину у туристично-відпочинковий регіон. Та не зважаючи на проведену організаційну, навчальну, інформаційно-рекламну роботу з розвитку туризму та відпочинку на селі в рамках названих проєктів досить гострим залишається питання не тільки організації туризму і відпочинку на селі, але й залучення туристів та відпочиваючих на відпочинок у регіон. Можна назвати й деякі позитивні результати дії міжнародних програм. Після проведення семінарів та навчань, господарі сільських садиб погодилися приймати у себе вдома відпочиваючих, забезпечуючи їх при цьому певним рівнем послуг, в тому числі домашнім харчуванням, організацією культурних розваг. Правда, у деяких садибах відсутня гаряча вода та інші вигоди, але заради справедливості варто зазначити, що і у м. Львові ми маємо проблеми з водопостачанням (холодним та гарячим). Для прийому гостей у регіоні організований Розточський осередок сільського туризму. Сільські садиби розміщені в мальовничих селах Мокротин, Глинське, Крехів, Фійна, Майдан, Потеліч.

У Європі відпочинок на селі є традиційним уже більше як 100 років. На Львівщині він робить тільки перші кроки. Правда це явище для України не таке вже й нове. У свій час відпочивали у сільській місцевості такі відомі постаті, як І.Франко – у с. Криворівня Верховинського району, В.Стефаник – у с. Будзин, митрополит А.Шептицький – у с. Марківці Тисменицького району. На Західній

Україні сільський туризм – "літніща" був відомий ще на початку XX ст. Карпатські, Розтоцькі, Опільські села приймали мешканців міст, забезпечуючи їм повноцінний відпочинок.

Сьогодні вже можна сказати, що цей вид туризму і відпочинку, хоч і дуже повільно, але буде розвиватися на наших теренах. На думку президента Центральної-Східноєвропейської федерації з розвитку відпочинку в сільській місцевості доктора Чаки Чабо, приблизно 30 років потрібно для того, аби сформувалася клієнтура відпочиваючих на селі. Тому залучення різних міжнародних програм і поетапна реалізація "Програми розвитку туризму на 1998-2002 рр. у Жовківському районі" дозволять сформувати відпочинково-туристичну інфраструктуру регіону за європейськими стандартами:

- вибір і складання схем краєзнавчих маршрутів для пішохідного велосипедного туризму;
- ознакування трас відповідно до міжнародних стандартів;
- реконструкцію старої будівлі з присадибною ділянкою для створення екотуристичного будинку "Друзі природи" з музейною експозицією "Природа, ремесла Розточчя";
- видання різноманітної краєзнавчої, екологічної і туристичної літератури
- по Розточчю;
- підготовка місцевих гідів для наведення екскурсій по визначних
- природних та історико-культурних місцях.

Розвиток туризму та відпочинку на селі ставить високі вимоги до стану довкілля. Привабливими для туристів є екологічно чисте середовище. У проекті заплановано низку екологічних акцій – "Село без сміття", "Чисті ріки і водойми", "Збережемо ліс", а також спеціальні семінари. Приємно відзначити, що в усіх цих запланованих проектах акцій, активну роль приймала молодь. Свій благодійний внесок зробила Львівська фірма з очищення та вивезення сміття S&C.

Переломним моментом у розвитку альтернативного туризму, відпочинку на селі стала реалізація проекту "Сільські громади Розточчя":

- підготовка осель та навчання їх власників,
- розробку екотуристичних маршрутів,
- відродження народних традицій і промислів
- кредитування власників агроосель і майстрів народного промислу.
- інформаційно-рекламне забезпечення сільських місцевостей і поселень.

Ці заходи повинні перетворити в найближчій перспективі спочатку Жовківське, а потім Яворівське Розточчя у туристичний регіон.

З метою залучення туристів/відпочиваючих у регіон Розточчя спільно з туристичними фірмами, адміністрацією заповідних територій, туристичними клубами була проведена акція "Туристична осінь на Розточчі". В межах цієї акції були проведені шкільні екскурсії (навчальні-шкільні екскурсії), екотуристичний зліт в с.Крехів, екскурсії для експертів туризму з країн Європейської спільноти (Програма TACIS).

Незважаючи на проведену організаційну, навчальну, інформаційно-рекламну роботу з розвитку туризму (відпочинку на селі) агротуристичної галузі в рамках проекту "Сільські громади Розточчя", досить гострим залишається питання залучення туристів/відпочиваючих у регіон, особливо на відпочинок в агрооселі. З цією метою у Жовкві створюється інформаційний туристичний центр, що вести роботу з пошуку потенційних туристів/рекреантів, а також цілеспрямовану рекламу туристично-відпочинкових можливостей регіону.

Всеукраїнський науково-практичний семінар з сільського туризму, що повинен підняти туристичний імідж Жовківщини.

У вересні 1999 року розпочав свою роботу ще один проект під назвою "Підтримка місцевого розвитку та туризму в Карпатському регіоні", який був запроваджений у чотирьох областях – Івано-Франківській, Львівській, Чернівецькій, Ужгородській. Вартість проекту – 1,5 млн. єкю, тривалість якого – 18 місяців.

Загальною ціллю для проекту є сприяння місцевому розвитку та ініціативам з туризму в даному регіоні з метод забезпечення надходження прибутків та підвищення зайнятості у селах Карпатського регіону.

Головними цілями проекту є:

- розробка наваго загального іміджу регіону та підтримка створення нових туристичних продуктів, які можна запропонувати місцевим та закордонним туристичним агенціям;
- підтримання інституційної будови туристичних асоціацій,
- підтримка місцевого розвитку малих та середніх туристичних підприємств (особливо необхідно приділити увагу сімейному туризму за допомогою навчання та мікрокредитування);
- надання консультацій обласним адміністраціям з метою зміцнення їх
- ролі в активній участі в розробці Державної стратегії, спрямованої на відродження туризму (фіскальна чи фінансова політика, проблеми візового контролю та транспорту).

Для досягнення цілей були визначені наступні заходи:

- дослідження ринку (оцінка поточної ситуації в секторі туризму, що склалася у кожній області)
- вибір місць для проведення пілотної частини проекту. Такими є Яремча (Івано-Франківська область), Рахів (Закарпатська обл.), Славськ (Львівська обл.).
- навчання з питань маломасштабного туризму
- учбові поїздки (з метою показати місцевим туристичним агенціям та адміністраторам досвід роботи ЄС у цьому напрямку).
- надання підтримки Асоціації сільського туризму (зокрема, надання підтримки журналу, що видається асоціацією, підтримка шляхом надання мікро кредитних ліній на відбудову принаймні одного показового традиційного сільського будинку, що буде використовуватися для надання туристичних послуг).
- надання консультацій місцевим адміністраціям
- розвитку інформаційного бюро у Львові

Ці заходи повинні перетворити в найближчій перспективі спочатку Жовківське, а потім Яворівське Розточчя у туристичний регіон.

З метою залучення туристів/відпочиваючих у регіон Розточчя спільно з туристичними фірмами, адміністрацією заповідних територій, туристичними клубами була проведена акція "Туристична осінь на Розточчі". В межах цієї акції були проведені шкільні екскурсії (навчальні-шкільні екскурсії), екотуристичний зліт в с.Крехів, екскурсії для експертів туризму з країн Європейської спільноти (Програма TACIS).

Незважаючи на проведену організаційну, навчальну, інформаційно-рекламну роботу з розвитку туризму/відпочинку на селі) агротуристичної галузі в рамках проекту "Сільські громади Розточчя", досить гострим залишається питання залучення туристів/відпочиваючих у регіон, особливо на відпочинок у агрооселі.